

66

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡ. ΦΙΛΑΡ.
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
'Αριθ. Έρωτ. Ημερ. III, 66/1970

A!

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ. ΕΦΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ

*

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκέμβριος 1968 - Δεκαπενταύγουστος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- Έξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) .. Χροιώνες.....
 (παλαιότερον ονομα: , , , ,), Επαρχίας Μογοδεσσίου
 Νομού Αθροιστικού.....
- Όνοματεπώνυμον τοῦ ἔξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Χρυσόρεϊς Έμμη
Μαινούσεινης.... ἐπάγγελμα Διδάσκιος....
 Ταχυδρομική διεύθυνσις Χροιώνες..Μογοδεσσίου....
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἔξεταζόμενον τόπον..... 40.....
- Ἄπο ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίαι:
 α) ονομα καὶ ἐπώνυμον Αλκαιοδικάλειη. Γεώργιος. Κα. Έμμη
πάτεριος. Χροιώνες.....
 ἡλικία... 70.... γραμματικαὶ γνώσεις. δεῖ! Χροιώνες.
 τόπος καταγωγῆς Χροιώνες. Μογοδεσσίου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥ ΛΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ
 βοσκὴν ποιμνίων; Διοι. σάνι. Βοιωτία. Βεριζόμεροι. Γαίαναραδός. Χαρι-
ερο-Κορψή. Αιγαίνωνες. Διοι. σινορίν. Ο. Κέμπεσ. Νικιχαλία. Σόκαρα
ρυώνια. Σρούγιδις. Υπῆρχον αὐταὶ χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; .. Ει. αγγειανένγειο.. Μεριπού. ΦΙ. ιωτ. Ευανδράρχιγκας
- Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἴδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δηλ. εἰς τοὺς χωρικούς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ελληνας ἢ ξένος, ὡς
 π.χ. Τούρκους") γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονάς κλπ. Αθ. Μικην.
Ἄγ. Κοινή. Χωριστικές!.....
- Ο πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
 του; Κάρδια. Ιωαδί. Ιμερε. Κάρ. γάμου. Ιωακει. μητρά. μερίδιο.
Θεον. Ιωακειστενήν. Άγρι. μοιράζεται. Η. Ιωριονεία. Ιωι. καί
Ιωαδία δίδουτ ζοιωνόρινεν ταῦν χονέων. Θε. Λειδί. Καιρ-
ιό. Ζωωριά για συνειρυνειν

- β'. 1) Οι κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ή μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ή συγχρόνως εἰς ὅμοια, δηλ. τὴν γεωργίαν , καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Πέλαρχος.. πελαρχούσινθο.. ιπει.. εζ.. τετ.. δύνο.. Σώρρα.. μεσό.. τετό.. 1960.. ιπει.. εζένη.. μόνα εζ.. τετ.. γεωργίαν.*
- 2) Οι τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... *Νει..* ..

- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τὸι φιλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα η μὲ δόλοκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

*Σέν.. μενῆρχοι.. θειογράμμινχοι.. η.. μισθισμαριώμενοι,
ιαεριούσιοι.. Ηγετο.. λένη.. ιαριωμερεβαζ.. καζ.. Δαρειωμενον
σο.. διωσιος.. ζεδιδε.. ζην.. ωχριούσιει.. ουριβελημ*

- 2) Πῶς ἐκαλουντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισα-
κατόροι κλπ.) *νικηινείρορθοισια ητο η κοινωνική των θέσις ; ..*

Τανωσικηνή ..

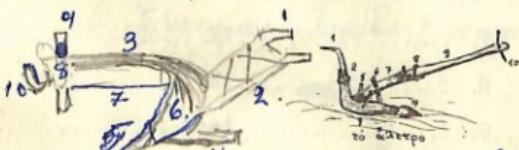
- 3) Ποία ητο η ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος η εἰς χρῆμα;) *εζη.. ειδης..*

- 4) Έχρησιμοποιοῦντο καὶ ἔργοτα τὸ θερισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγότον η διν̄ σλον τὸν χρόνον ; Απὸ ποὺ προήρχοντο οὗτοι ησαν αὐθεντικοί μόνον η καὶ γυναικες; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ημερομίσθιον εἰς χρῆμα η εἰς εἶδος ; *Επαρχιακαλης
Έχρησιμοισιωιψιττα(Γιαμοιροχέρεζ.. ραβεδιεζ.. Νεριτη..
Δ.εζ).ιαί.. Σινερνικαν.. ζαδι.. καμ.. καιριο.. Ηθεαν.. Αλοβιδη..
ζεζ.. ιει.. ΙΑΧενγριεινηοι*
- 5) Έχρησιμοποιοῦντο καὶ δουλοι (ὑπήρχεται) η δοῦλαι ; Εάν ναι,
ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Σέν.. ελχειν.. δούλους*

- 6) α) Οι νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου πρῦ ἐπήγαιναν δι' ἀγεύρεσμ
ἔργασίας ; *Εισούγαιναν.. μεσο.. Μογγεβενζή.. γιοι.. εισεργιμο
ιει.. γιοι.. γερμοσ..*

- β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ως ἔργάται. *Νει..* η ὡς τεχνῖται
κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρα-
ματευτάδες (έμπτοροι) κλπ. ; *Εισούγαιναν.. μόνα γιοι..
Έργατες.. μη.. Εισοχήν..*

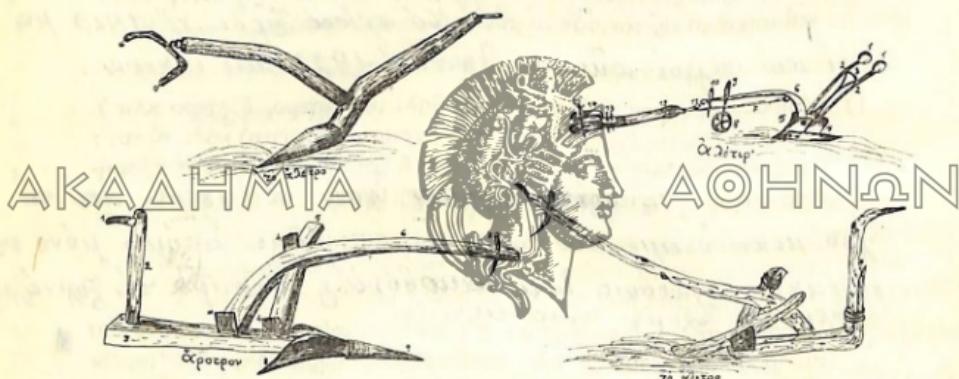
- δ'. 1) Πῶς ἔλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲν ζωϊκήν κόπτρον (βιοῦν, αἴγοπτροβάτων κλπ.), φυτικήν (μὲν καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετά τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἥ μὲν κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὄργώματος;
- Ἐγιωνινέο.. μέ.. παφριέ.. γύνων.. παι.. μέ.. παγιμο
θαμνων.. πον.. ἐλέφαντι.. οι.. πολιούριε.. Ἐπεινων
κοι.. χέρεα.. χωράφια.. παι.. ἐμάργεων.. τούς.. Λόγινους
εῖς.. πορούς.. παι.. μάνε.. Μετ.. γειασεν.....*
- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; .
σας; .
. Κό. 1.9.21., .
. θωρωνούς θωματούς.. πο. Κ. 1.9.28. ελέφαντες κονταρίνων. —
ε'. Από πότε χρησιμοποιούνται: τὸ σιδηροῦν ἄρτοτρον καὶ αἱ γεωργί-
και μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ..
. Κό. περιπο. πρδε. κό. 1.9.13 ή
οι. πιά. πελλαί. πούρων.. πικού κό. 1.9.22. παι. ίντερει..
- 1) Σιδηροῦν ἄρτοτρον (τύποι αὐτοῦ, διπλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποῖα κτήματα ἔχρησιμοποιεῖτο (ἡ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;
Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄρτοτρον τούτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμή-
θεια αὐτοῦ; Ταῦτα γε γεράγεται τοιαν. ποιευτερο. πειναστα
χρησιμοποιούνται μετεπειτα. παι.. κα χρησιμοποιούνται. Αιμόρη. μόνο ενα
σωματεεροι, χωράφια. διεύ. ποιεισθειάδες. ελείναμε. κοι. γηγινόλερη
χωρα. εγα. εχοντα γεγινόντας εγει.
Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (τὴ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου
σιδηροῦ ἄρτοτρου μὲν τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν
αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθέμενου.
1. Χεραγόνια. 4. Ποδάρι. 7. Βίκερ. 10. Χαίνετος
2. Εχαρες.... 5. Ένι. 8. Καβρος.....
3. Ιναβάρι. 6. Πραγείμη. 9. Ζιαάδη.....

- 2) Τρακτέρ (ἀπό πότε είναι ἐν χρήσει;) .
θωρωνούς θωματούς.. πο. Κ. 1.9.52.
3) Μηχανὴ θερισμοῦ ..
Δ.εν. ελεφρίσεις. άιμόρη. μέμηρειν

- 4) Μηχανή δεσμάτων τῶν στοχύων (δεματιῶν). *Αιγαίνης. Δείν. Νέας*
- 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ Έυφρατος αγωνέας μεταξ. χρ. 1.962.
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκευάζε (ἢ κατόσκευάζει) τὸ παλαιόν ξύλινον ἄροτρον *Λαζαρίς ποντικεναργιν. αι. επον. οικονομικός.*
- Μιωαρίζει.. ωού.. έξεραν.. υαι.. μεγ.. μοι.. έγερκαν
ειαι.. ηο.. ιενγούμενικ..*

- 2) Ποία ἦτο ή μορφὴ τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποταὶ διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρηστιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονίζομενα ἐνταῦθα;

- 3) Ιχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὸ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει δύνματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτοῦ.

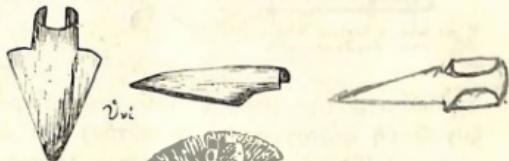
1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

(1) Εάν εἶναι δύνατὸν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησιν).

- 4) Τὸ ὄντε. Τὸ ὄντε ἕντι τοῦ ἔντινου ἀρότρου ἥτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιθάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἣ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὄντε (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Νο! .νκι... νον.. ξυγινόμενορον. πένουν.. γρο! οὔτε. καν' χωράφιε. Νο! .ιδιο... ειδερ κάτια.. βριγναειδεγ. αει. μέρηγιο, φαν... εμιωθειε... ερο! ωαδάρε.....

- 5) Ποιὸν τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Κανεως. φεύγεται κωνάκιο... ?ιχνογραφημένη

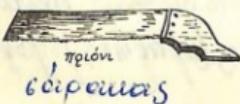
6) Ἡτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ἔντου. ἢ σιδήρου; Σ. Ρ. Δ. Ι. Χ. Ζ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΑΖΗΝΩΝ

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάριν, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ἔντοφα κλπ.).....

Νο! .εινειοφρντ. μέρηγιο. - ο. καίριμειρ. κανίδ. ε. ξυγοφρεγ. - οερίδι. (ιωαφουνειριδο). ..

ριντ. ἢ ξυλοφάτι (ἀρνάρι)

- 8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὅργωμα) ποια ζῷα ἔχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῷον, δῆλο.
ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Πέρι... καὶ... θόλιος... οὐρά... μου-*
χαριο... οὐραγοῖς... οὐραγοῖς.
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὅργωμα δύο
ζῷα ἢ ἕν; *Χαριο... θόλιος... οὐραγοῖς... οὐραγοῖς...*

- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῷα ἢ το (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός;
Τιστικό... δύο... τέσσαρα... δινοματίδες... οὐραγοῖς...

Σχεδιάσσατε τὴν μορφὴν τοῦ παλαιοτέρου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἔξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύ-
λια κλπ.). *Τιστικό... οὐραγοῖς... θόλιος... τέσσαρα... οὐραγοῖς... οὐραγοῖς...*

- ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ
- 10) Σχεδιάσσατε ίδιαιτέρως τὴν μορφὴν τῶν ζεῦλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας. *Τιστικό... οὐραγοῖς... φαίνονται... οὐραγοῖς... ημέρα...*
- 11) Πᾶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐσιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὁ ὅποιος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς φύτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὅργωμα; (Σχεδιάσσατε
αὐτὸν). *Τιστικό... ημέρα... ημέρα...*

- 12) Απὸ πότε γίνεται τὸ ὅργωμα δι' ἐνὸς ζώου; *Τιστικό... ημέρα... ημέρα...*
Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; *Τιστικό...
μέρα... ημέρα... ημέρα... ημέρα... ημέρα... ημέρα...*

Περιγράψατε καὶ σχεδιάσσατε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευὴν, τὴν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

Συγές

ζ. Ἀροτρίαστις (ὅργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὅργωνε παλαιότερον (ἢ στήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἴδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος). 2) γυναικα 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποία ἐννοήσεις εἰς τὸν τόπον σας. Τοις αργυρίοντος οι... αγρυρες.

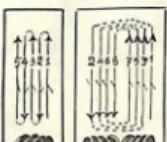
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΙΩΝ

- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) αἴγόν. ἀνα. βοδια. ἀργυρίον μὲν ξύλινο. ξύλινο. θάλαμος. τα. Υγρό. μει. εκεί. γούρα. ζεύξερον μὲν οποιαδεις. ν. ξυροβολεαφρ. ν. οιωσίτ. ξιεριγέο. εγ. ανάκα μέν κό μανδραν αίδει. 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον... Εγ. τα. βοδια. ανδεί. γραμ. τα. ομέτερι. φεύ. κα. λαύρα. με. μια. ειδεράνια. έισεσ φού των γίμε. ομπροβολεαφρ. η. ικό. ουγρό. θυνδάνεται. άνω. ενδείσιγ σκό 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργός τὰ ζευγμένα ζῷα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὅργωμα μὲ σχοινί, τοῦ ὅποιου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία) Τοι. μακεεν. ούτε.. με.. εχοιν.. με. ηγέγκων (γενέμ)

- 4) Σχεδιάσατε πῶς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πῶς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακίες) κατ' εύθειαν γραμμήν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α);

Χωρίζεται... καὶ χωράφι... εἰς (κλοίμας). οὐκ οὐκ οὐράνιον μετανοεῖ. ὄργωνται... μαριτεράριαιαν. ναι... επαυρανθεῖσαν αὐτὸν περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

+

Σημειώσατε μὲ τὸ σημείον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὄργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὄργωμαστος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ σταυροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, υτάμες, σπασίες, μεσμάνδες κ.λ.π.); *Γίνεται... μὲ λωρίδας...*

Πῶς ἔχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); μὲ αὐλακιάν;

Μὲν... χωρίζομεν... μὲ... αὐλακιά...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπτάνην, δῆλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον; *Οὐδεν... δεν... μιωρούσην... ναι... ὄργωσαν... μὲ... μικριάν... δημεριά... εγ... καὶ... δεν... εγ...*

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἴδη ὄργωμαστος (ἄροτριάσεως) ἥσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑπόκειται: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

Τριγωνικός...

Εις ποῖα δργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. ... Εἰς... ὅρα... καὶ... εἰςδη... μέρη... εισαρχοῦ...

γ) Ἀροτριάσεις (δργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα δργώματα ἔγινοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικήν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὄνοματολογία) τὰ δργώματα αὐτά; π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. Τόν.. Γακονάρια. ιαι.. οθεύρον-
αίριο.. πάταρις.. εἰς.. πειζαντρίζ.. κάτ.. Μεγαλεύριγ
κό.. διβόλιομα.. ιαι.. τούς.. Θαυματριάδες.. οιωέρο-
με.. έσο.. παραπομπές.. παθαρίζεμε.. καίς.. ξερίζεμένους δάφνης
Ονοματεύματα.. θέμερις.. θέσης.. πειραΐς.. τοι.. ζήχομες ωαύ
γιός.. παρουρίδης μόδης άναχύνομης αποτελεύτης, καὶ ειωφροφέ
- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Απαντήστε σμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαστὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρα-
νάπτασιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτέρι ἢ ἄλλο δημητριακόν. Κούρο
μεγάλη.. θεραπείας.. περιαχῆ.. ιαι.. οθεύρος.. οιωέροντος

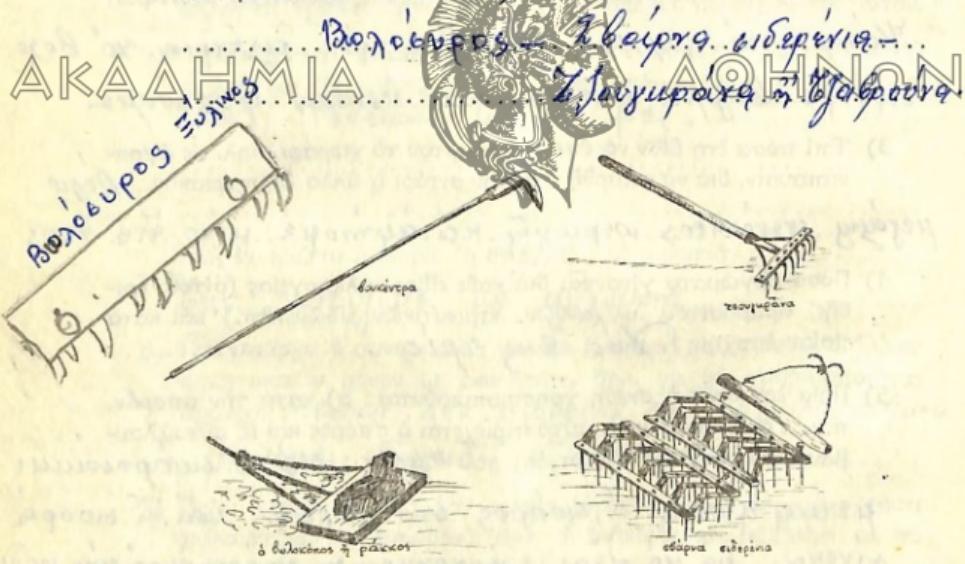
- 4) Πόσα δργώματα γίνονται διὰ κάθε εἰδος καλλιεργείας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀραβιστίου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
ποίαν ἐποχῆν; .. Ιαι.. οιω.. οριο.. /.....
- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν.
π.χ. τὸ δισάκινο εἰς αὐτὸν περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἔξ αὐτοῦ λαμ-
βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; Με.. κο.. ειωφροσύνη
μεγαλεύρων.. ο.. οιωέρος.. οιω.. χωράφι.. ιαι.. οι.. οιωροί
γίνεται.. ιαι.. η.. χέρι.. οιέρνογχος.. κο.. οιωέρος.. οιωδός.. οιωδίας

- β) Μὲ ποῖα γεωργικά ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρί-
ζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.α. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ
τὴν ἀροτρίασιν (δργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἐλλείψοιειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ δλλον τρόπον; **Ικωλαιφίγορροι**... μὲ
χειρομετρίδην. ειδυρῶν. ποιεῖσθον. μὲ θωραίρ. ἔχει.
κοινωνικοτέλη. εἰδ. κοινωρεν. καὶ. **βονικέπεργραφ.** (κυριε-
 έρφοι). ποι. ιεών.. γέμιε. (Καίρεθονγειρ.).

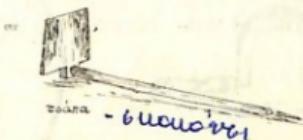
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὅργωμα ίσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ..Γίνεται.. οὔτων.. μιασμάτων.. πολλοῖ
βόροι.. ποι.. χόρτα.. ποι.. κο.. γέμιε. (Βιογάσερμοι).

3) Ἡ σκαφὴ μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὄργωμή (μὲ σκαλίδα, τσαπτὶ κ.ἄ.); Νὰ γίνη εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἀνω (1-3) ἑρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι, (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπτα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

έκάστου καὶ παραθέσατε ίχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)
 ΣΗ. εισαγένδη - Β.Ο. ειπονέται - Ο. μοιραζεύ - Βιολογός

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὅργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοί οὗτοι ώς καὶ σί ἐργασίαι πού ἔκτελοῦν

ΣΗ. αἴγιαρος.. ποι. καί. ποιδιά... Ζ.ν. ἄχαν
ζευγολάτη.. ὀγρηματιά ..

- 7). Ποῖα χωράφια ἔκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν δοσπρίων. Πᾶς ἐγίνετο ἡ σπαρὰ καὶ τὴ καλλιέργεια ἔκάστου εἶδους.

Ζ.ορ. ιθ.10. οἰδηνταχερ.. ποι. κρατητερούσια
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΑΙ
κοι. σινού.. παράγοντα ..

- 8) Ποῖα χωράφια ἔκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Οι.. Κων.χροφάζ.. ειεύρ.κοκκαλ.. ε.ε. ποιεί.. χωράφια
γιοτ.. κοί.. Κηφινούν.. ποιεί..

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμῆλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασίες (βραγιές), καὶ ἄλλως.

Ἐπισκοπικ.. μ.β. ειπονέται.. αιγάλεωια.. ποι. μετα
θίγ.. φιεζένωμις.. μ.ε.6.ο.. μ.ε.. ειπονέται..

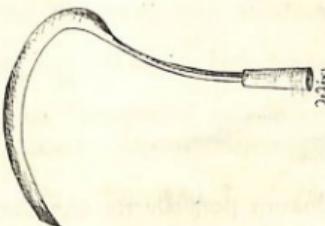
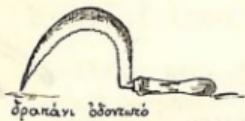
B. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

a. Εργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ίχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. μὲ τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

Μέδρομόντες

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἔργαλεῖα ἢ γὰ τὰ φωτογραφήσετε

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

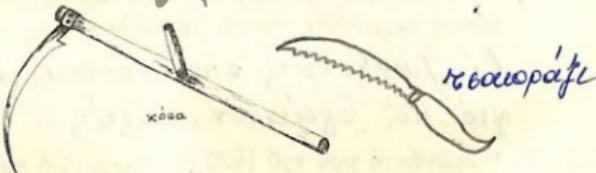
- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποια ὅλλα ἔργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) Μέδρομόρφη

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ἡ λεπτὸς (δηλ. ἢ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ὅλου θεριστικοῦ ἔργαλείου ἦτο ὁμολὴ ἢ ὄδοντωτή; (Σχεδιάστε αὐτήν)

Μέδρομόρφη.. οὐσιών.. δρεπανιοῦ

κοσμοράφη

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἢ χειρολαβὴ του· (σχεδιάστε ἢ φωτογραφήστε αὐτήν). Ο σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἔλεγετο;

Μέδρομόρφη.. οὐσιών.. δρεπανιοῦ (δρεπανούρχορο)

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἔργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) ... Οἱ ἔργαλεῖαι... (βιδυρανρογοί), ..

6) Ὡτὸ παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ δὲ θερισμὸς μὲν τὰς χεῖρας, δῆλος δι' ἐκριζώσεως καὶ ὅχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὁσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζῴων (τῆς ρόβης κλπ.) ... Θερισμεῖσθαι διεπιδεικνύει

.....
δρεπανία.

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἑδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲν τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτέρὸν μέσον δὲ σῖτος, ἢ κριθή, ἢ βρώμη, ἢ σίκαλις κλπ. ... Θερισθανεῖσθαι διεπιδεικνύει

2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲν τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

ΑΚΑΛΗΜΙΑ
Χειραμια.

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἀλλὰ πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιά), τὰ δόποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξιές, πιάσματα, χεριές, χερόβούλα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἑδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἑδάφους τὰ δράγματα; ... Οἱ ἔργαλεῖαι... οἱ θερισταί καὶ ἀργίτεων μοίκια... ὁμό... τελέθρευτος... μάίσθοντος (χεριές). Μαγιστροί... εἴ μινερά... ἀγριωνιζ...

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἑδάφους. Πολλὰ δόμοι; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἔκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὑρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς). Χειραδεκατίνησι... μολύβι... μετρί... μοι... αὐτούς... μετρούσαι... διατεκτονεύσασται...

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *Ἀγκαλιές*

ἄγκαλισ

γ.' Οἱ θερισταὶ.

1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; 'Υπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἥρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλον τόπον καὶ πιον ;

Ἄνδρες.. ωνι.. γυναῖκες..
Ἐρχονται.. ωνι.. θερισται.. αγ.. ἕργαται

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι· μὲν ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
στοκοπῖαν (ξεκοπῆς). Ποια ἦτο, ἡ σωμιθή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσσατε μὲ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν).

Ἄνθρωπος.. κατ.. ενμερωνίσμ.

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ίδια τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; 'Επίστης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἔργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἢ μέση των) ;

Χειρ.. μεθεμερισματικ.. Άραιεροισιν.. πλοάρχη
κα.. εννέαδειον.. κα.. επειδον.. κα.. παμισάν.. κα.. παμισάν..
για.. κα.. μάν.. πανέβη.. μ.. μέση.. ον.. θέρος
κα.. ορ.. κα.. χρόνο..

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

*Τηρούμανν.. Ν. ἀρχήρων.. ἥσσακεν μα.' νε'
μνι.. τελειώνοντα.. —*

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Τραγουδοῦν.. ἀν. ρωμ. εὐζ.. αιωνούς. (Κρητικούς)

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἐνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυς ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινας τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῆς, καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυς πλέκουν σταυρὸν ἢ φαδαν, τὴν ὅποιαν τοποθετοῦν εἰς τὸ είκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομέρως ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΟΝΗΝ
 μειον. πολλα. μεριδερίουν. μάκρων. ἡμέρας
 με. βασικ. πον. δέρον. πούλω. καρ. Δρυεών. μεν. κο' ωε-
 κον. ούο. μαροφέν. ωιο. μασεντ. διέβ. ωιαεσόντ. ούε
 ούο. ωιο. μαρτ. ένιατο. ειάμεν. ο. ἀριεν. ει. κο' δρε-
 ωίν. πόνε. ωιο. μαρτ. χρον. η. Δι. γάλημ. —....
 Ημέρα. μέρι. ωσκον. κα'. Δρυεώντ. ωιάω. πορ. —

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

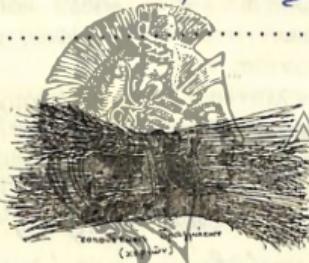
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἦτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν, καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

*κο'. δεσιμ. γίνεται.. έμισσων.. δια'. κοι. φόβον
κον.. αέρος.. —....*

2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδενοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἔχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

χο..δεμάτιασμα..γίνεται..ἄπο..κότ.ιο.β..
συνανθέ.άποδρο..θεριεύη..δέματιος..επίσκεψι..μοι
μεραρέκαρ..μοι...φέρνουν..κότ..μεταδιο..μοι..οι..
γυναικεία..μάζα..μετατρέπεται..μετατρέπεται..δέκα..
μέ..δικασμα..εχιερισμα..νι..αέρινοντα..μέ..αιώρετα..
η..αιώρετα..μοι..μέρα..τεραπονοια..μέ..αιώρετα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΟΓΩΝ

3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ίδιαν θέσιν ἢ συνεκντρώνοντο εἰς ώρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἄγρου ; Πόσα δεμάτια συνεκντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο;.....

εμενον..κοι..δεμάτιο..αιωριστεύει..η..εγκάντα..χο
φέρε..η..μοι..άν..εινεχεία..εγορικώνον..νιο..νιο,
γιαε..μοι..μεταφέροντο..αγ..κό..άγματι..όσον..
ενοιοδερονια..χωριέτα..μετη..χίδος..εε..δημονιε..

ε.' Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

1) Ἀπὸ πότε ἥρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; *Αιώρο κό 1915.*

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς... Γίνεται... Ζ φορζ
κού.. χρόνο... Τούτο... Τεκμηρίων... Κάτιαντο
ιοι.. κού.. Τούτοισι βρι...
Τάρα... φυτώνταν... από την θέση με τον άρογκρον

- 2) Ηώς έγίνετο (ή γίνεται) ή ἔξογωγή (βγάλσιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπό τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον η μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν η
φωτογραφίαν.

Γίνεται... με τον άρογκρον... φερνίσεται
δύο... ζωνα... κρεμ... φορζ...

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΑΟΗΝΗΝ
1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον η διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα με ξήρα χόρτο (π.χ. σανόν, τριφύλια, βίκον); Ήσσο
ναί, περιγράψατε πῶς έγινετο η καλλιέργειά του, ἔπειτα η
κοπή, η ξήρανσις καὶ η συλαβίς αὐτοῦ.....

Ζειντεύεις... ωάντα... κατα... υπεργεια... μονάς σανού
δια... παρορ... παρων... ιδίως... πριδεριον... μονάς μό,
γέμισ... (χειρίζεται...) παί... είτε... κό... κατέγομε... φρεσιο
η... κά... πέφομε... παρέντορο... μονάς κά... διδομε... κά... χειρίζεται

- 2) Πότε έθερίζετο ὁ σανός καὶ μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). Θερίζεται... κατα... παρείντε... με... κασιράζεται.

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα η φωτογραφίας).....

με... κά... άφντημε... μάτω... οιωρμητέω... κά... ζηραντη
ιοι... οικερο... μό... αιωρμητέωμε... + ..

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποια ἐργαλεῖα ἔχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν δονοματολογίαν, ώς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Η... Ξύρωνεις... γιγάντει... εγκό.
χωράφι... θανάτοι... μύθοι... Μετανομασία... δημό-
τικα... παιδικοί... βάσημε... σχήμα... οπισθιάνευση... ή... κόνι...
βέτούργο.

Γ'. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- a. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμὸν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἡ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μετεφερόντο... εγκό... οίγαντεις... θανάτεινον... οιγράφον
τίθερον... θυμωνικράτηντοντο... ιωρελεπτημαζί...
ούροδο... θάτι... μωαρή... τού... ιωρηνεάθηγ... μ. οιγαπιλεγική
ιωνι... ζάγηναι.... (Θερινονοκάβιο).

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χῶρος ὃπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμὸν δεμάτια. Εἰς τινας τοπους λεγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις: εἰς σωρόν;
Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσων;

Πλαγηται... Θεμωνοστάσι... ιωνι... θεμωνιάστρα
η... τοιοδετημοις... εγκό... ιωρηνεάθηγ... μεριμνημειο... ιωρελεπτημαζί...

- 3) Υπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἔγινετο πολαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χῶρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι;

Πλαγηται... οίγαντεις...

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἡ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἡ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποιὸν θέσιν;

?! Εξατ... πον... χωριον... ιωνι... εγκό... ησιον...
ιωνι... νο, εδέχεται... οικέμενης. δ.ο, κό... φιχτιμει

- 5) Τὸ ὄλωνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐάν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλάς οἰκογένειας, πῶς γίνεται ἢ χρῆσίς του, δηλ. μὲ ποιάν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Διάτηνετε... ευρύδωρος... εζ. μίσθιον. μάρα. οίνογένεια

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ὄλωνισμα καὶ πότε λήγει ; .. Άισθο.. κόντιονει... ισερί. καί.. κέζηγ. τον.. νοι.. ηλεγείνωε. καβάρερχος.. θωρακιθρίον

- 7) Εἴδη ὄλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (μὲ δάπτεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπτεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχέδιασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

.....Χωματολωνο... νοι... εζ. τον.. ισεριθρέρειαν
εντεκαν.. νισικρκων.. ισερεικ.. νοιδενεζ. εζ. καί έδαγος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΟΗΝΗΣ

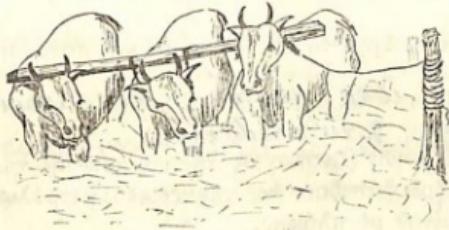
- 8) Ήντες ἐπισκευάζεται τὸ ὄλωνι ἑκάστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ὄλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὃπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος δὲ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ὁχύρων) .. Κατε.. οφρήν.. εναιλαρίζεται.. εισό κόχορχο.. έν.. ενερεχνία.. έφρικην.. ισοδύ.. κερό νοι.. κάχυρο.. νοι.. εβαζαν.. μέση.. ισορρό.. γιώο.. καί.. δισοῖδια έγύριζαν.. νοι.. ισαρούνεαν.. νοι.. έκαν.. μεροί.. δισε.. ορεύς ίμπρες
διανεγκυνες καθ έμειφαν μέσο διαμεμάνη μόνωρον δοδιού,

- 9) Η ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ὄλωνιοῦ καὶ ἢ ἐναρξις τοῦ ὄλωνισμοῦ γίνεται ώρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; ..

Ιθωμαία... άρρεν... ειχειν.. τών.. ενίκαιριεν.....

- 10) Πῶς γίνεται ἢ τοποθέτησις εἰς τὸ ὄλωνι τῶν δεματιῶν, ὃπου ὑπάρχει ὄλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ὄλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.
 Γέρων... γύριν... ἀκοιφοδεκονύχο... δεμάσθιο... πριν.
 μ. ε. β. η... οἴογινον. να... κοι. στάχυν... αιοριοιμείνη.
 Ειεάνω... ενά. διεσιά... ἐγκυνερούνες. δ. μελένηρος...

- 11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιίας ζῷων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποιητὴν τὸν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφέροντος ζῷων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ ~~εὐλινοῦ~~ στῦλος, ὡς γους δύσι μέτρων (εὐλύμενος θηγέρος, στρούλουρας, δουκαπή, βουκαπή κ.α.), από τοῦ ὅποιου εξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ανωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἔτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρει», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

*Προ!.. Διπο!.. μαγ.. φέγινα.. δέν.. μιοπρχε..
ενδρες: ..*

- β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλείες, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῷων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δέν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδέμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλείες περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζῷου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἡ Ἰχνογραφήματα). Ἐ. Εἰδόκη
 μέ.. κα.. γυρό.. μου.. κα.. γουρά.. κα.. γυρό....
 Και.. κα.. γουρά.. εντασσετο.. ο.. Ε. αγαθούρας.. μου
 ωρίω.. ο.. ανάκο.. Κανα.. παλινεργα.. μου.. ωρίωρα.. βαριέ..
 Καν.. εις.. ανάκο.. Κανα.. ο.. διευτάρημα.. ο.. οσούρι
 γ) Ποῦ ἀντί του ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μῆ-
 χανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον' π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανίς εἰς
 ἐν τεμάχιον ἡ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὥπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἡ ἀποσχίδων
 σκληροῦ λίθου ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἔζευγμένων ζῷων, σύρεται
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΘΑΛΩΝ

ΑΘΗΝΩΝ

ἀρχαίρετος πάνω ενός θεάτρου

Σημειώσατε, ἐάν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
 μηχάνημα ἡ ἄλλο τι, τὸ δόνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι,
 βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
 διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποϊα δημητρι-
 ακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνι-
 στικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὅσπρια (κουκκιά,
 ρεβίθια κ.ἄ.) ἥλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῷων ζευγνυούμένων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

? Θηραγανικούσιτο.. ο.. Ε. αγαθούρας. (δονιάνη. εχεδίον)
 δ.. οωσισ.. μου.. καν.. μακα.. εισιγανείς.. παν.. ζεφερε
 ή.. εκγυρά.. ποκερά.. μου.. γαμιόδων.. ωντριαςεγ
 η.. μακαδιμεγ..; μαρινωτεγ.. γειοδεγ.....
 Μ.. αντο.. μηναγονχο.. άρο.. κα.. τείλη.. μογά.. πων.. πενεδι
 ογεαν πεσαν 21 -

- δ) Άπο ποίαν ὡραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην;

? Ηρχή... ἀ... δεκαπενταύριος... ὄντος... τινά...
10^η μορφή... τινά... μονί... ακαμάσθε... τινά.
3.-4. οιοεγγυμονεινά...

- 12) Ποια ἄλλα ἀλωνιστικά ἔργα λεία είναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ἕλιον, τὸ ὄποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὁδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

? Μου, έριεγ... ξερμει. φυσιοδιόνεσμις τού.
εισανεχρω. διχάλι... διο, το! ειναμάκα-
μα. τιν... αναγνώντιν... μαρέ. κόν. ἀμωμικέα!

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

δουκράνη η μισάνδη

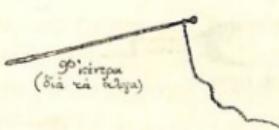
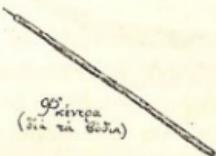
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν διποιὸν διαγράφουν τὰ ζῶα, ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα τοὺς ἀκόπιους στάχυς; ... ναι

- 14) Τίτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἢ κατασκευή της; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτῆν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

? Ξερμειμονεινότο... μέ. βανινέρο. λι'. οζι.
διμοδε. οδέο. τζέρο.....

- 15) Πῶς λέγεται ή ἔργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

?...Εχαγμέν.χα...δούλευ.

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπόν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

.Μάλαμα.

- 17) Ποιοι ἀλωνίζουν: ὁ ἴδιος ὁ γεωργός μὲν ἴδικά του ζῷα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταί (ἐν Αἴτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. πασπάνηδες, παλούμενοι ἀλωνισταί καὶ ἄγωντες), φίλοι τοῖς ετχοῖς βοῦσια ἢ αὐλογα καὶ ἀνελαύνουσι τοὺς ἀλωνισμούς

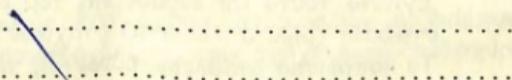
.....Οι...Ιδιοι...οι...γεωργοί..Ιδιαλαύνουσι.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

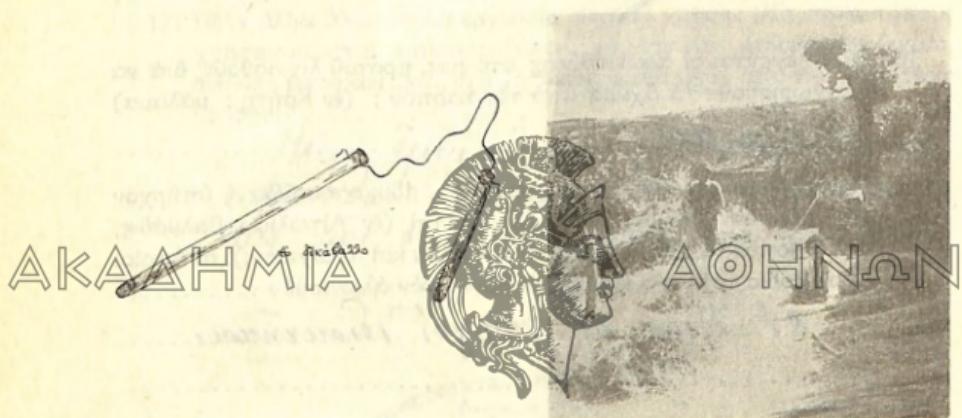
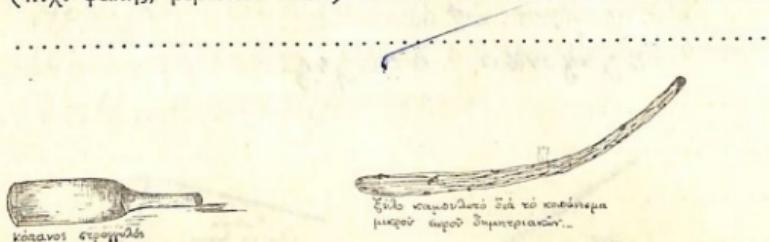
- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲν ζῷα καὶ μὲν ἀλωνιστικὸν ἔργαλείον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἀλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲν χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲν ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

.....Οι...χι.

- 19) 'Ο κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο' ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλὴν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου·
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

‘Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; ’Αινελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ’ εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου;
Στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ήμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ὀχυροποίησιν τῶν σταχύων; (Περιγράψατε λεπτο-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς,
παραθέτουτες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἄλωνισμα διὰ τῶν ζῷων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,
ἐτραγουδοῦντο τραγούδια; Ἐὰν ναί, ποῖα;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἔργασίας;

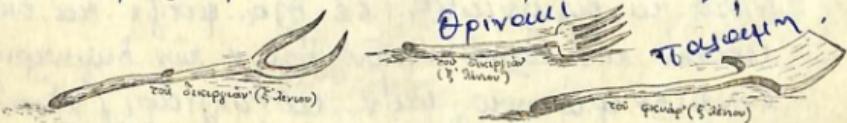
.....
Διάρροαι... Κρυπτίαι... οινοιδεί... ιανί... μανιτή-
γοιδη.....

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ὄλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμὸς κλπ.). (Περιγρά-
ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) Ερχόνται... αυτοί... θύμα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΟΖΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ὄλωνισμένοι στάχυες, ετοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν
Αίτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἔργαλείον σωρεύεται
τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην:
θρινάκι, εἰς Αίτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλοχοῦ: δικιργιάνι)
καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ? Εργάζονται... μαζεύμενα.....
Και.. επικευτηρώνετο... ο.γι. μέλιη... εξ! οχύμη. οιαρού-
γη. μ.ε.ι.σ.έ.δ.ο.ν. μέ.λι.κ. ο.ο.ρούμη. μαι.κό. θρινάκι
ιαν. μέλιζε.. μ.ο.ώ.κα.ν. και.. λίχνισμα.....
Τό. μέλιζε. μελε. μοιε. ?ε.ργάζο. μοιε.....

‘Ο σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ὀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπόν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Αλε... φτυάρι.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶς (ἀνεμίζει) ἐνθρασ, γυναικα: εἰδικὸς λιχνιστής ἐπ' ἀμοιβῇ;

Ζευδραγ.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χοινδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινας τόπους καλοῦνται: κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ὀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζέφων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ;

?Εγέργον.χο... μοντέύροι... μοι... ειρανικεψεμβού-
..ναρο.. μο.. αγώνισμαρ... σέ.. έρα.. φαζί.. μο.. βιοση
..ικαροι.. μον.. αριωντεμαν.. ιραν.. ταν.. διμηρισμ
..ενημανικερ.ανον.χο.. οχεν.. μονγεριάρι.. Α.διαίρε-

- 5) Πῶς γίνεται η ζεῦξις τῶν ζέφων διάτο δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ὀλώνισμα; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ὀλώνισμα τοῦτο; ('Εν

Φ 'Ο ειρόρος οὐε 26 ζεύξις μιγαίδε λ.

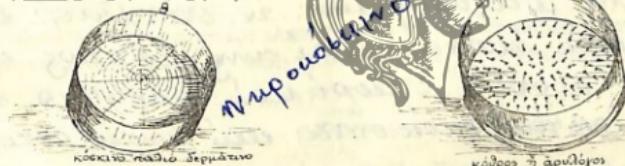
Κρήτη: ξεβαθούλισμα, καὶ καρπολώνεμα). διὰ ποῖα δημητριακά συν-
ηθίζεται τοῦτο ... Το... εὐελέτι. οφελ... εἰωναγαμβόλεντο
ιασίδη... μὲ... ωλόσιρο... ισει... κα... ηγαμελε...;
(ξειωναγεύτεμα) ή! (ξειωναγεύτεμα) ισει... οτει
οιεισηρ. γομε. οιο. ανερ. ον. καριο. ικεινα. ιον
ξει. ιναν. ιοι. ηγαμελ... ιαί. βούρα...;

- 6) Άφοι διὰ τοῦ λιχνίσματος (άνεμισματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;
..... Με... ισει... ιιδελει. ιη. ο... ιισει... ιισει... ιιφι. ιιν
ε. ιιδην... — Νιροιόδινο. — Ιιόδινα. — Ιιαριόδινο

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, απομακρυνόμενων τῶν ξένων αὐτῶν
ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου: ἢ δι' ολλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

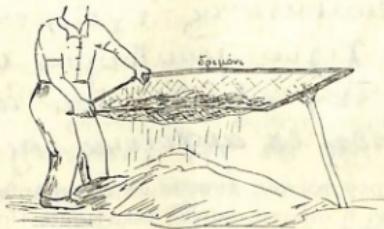
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Νιροιόδινο
Ιιόδινο

Βολιόδινο

νων μὲ δπάς διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολιστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὄλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

... Κανάρι. ωνίν. μέρων.. πονώ. εργάκουνε. καὶ ..
... γραμμί. δι. ἀνδρεγ. μάρκοντας. δρέμαστη. πούκες
... μέ. ωνίν. μίση. πατεινέντων. πονώ. ἐν. αντεχείρι.
?αντιδίνεως. αι. γυναικες. ἔποερναν. καὶ. χαντρέ
.. μέ. επανίσεγ. αισό. θεάμπικους.

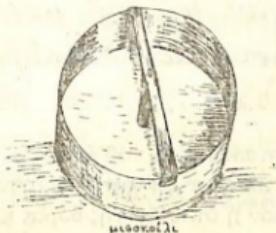
- 7) "Οταν ἑτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφὴ του. Μήπως ἐμπιγγύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπτακολούθει. δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ,

.... Ναι. ἐπανίσεν. πονώ. αιρό. (μάρκομε)
ΑΚΑΝΘΗΜΑ **ΑΓΓΗΝΑΝ**
..... μέ. πονώ. επανίσεμεν. πονώ. ἐν. αντεχείρι. μέ. καὶ.
εργανάρι. ἐπανίσεν. πονώ. καὶ. καί. βείτηνς. εινεργό^{τη}
σενήν. μερική. επανίσεν. πονώ. εινεργάντη. καὶ. γενέρη,
περι. ?εργάντη. πονώ. επανίσεν. πονώ. λικνίσματο. καὶ. καί.

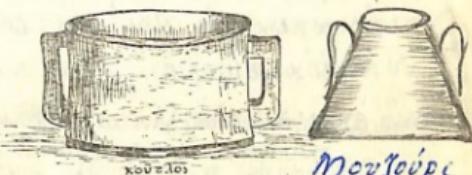
- 8) "Α λλα α ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφέρθῃ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. Κανόρ. πονώ. μέρων.. πονώ. μέ. δίν,
μέρχανο. εινεινέντων. ερχαντη. πονώ. μέ. πονώ
μέρχαν. δι. Χίλια. μεν. γούρια. πονώ. καὶ. εινεργάντη
μεργάντη. καὶ. εινεργάντη. πονώ. πονώ. εινεργάντη.
μέντο. χιλιοίδη. εινεργάντη. εινεργάντη. πονώ. εινεργάντη

γ'. 1) Ποιαὶ δόφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι. π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. "Ηρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποιὸν μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του είς δύκαδας, είς κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ίχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικάς εἰκόνας)...¹ Συρβος. Ν^o
μαραζμή... δ... μουναράδη... μού... μαράδ. μόνο
μηρχανο... μονι... μαραζμη... δ... μουναράδη...
Εμετραίτε. με. το. μουναράδη. χωρητικότητας. 15. ουάδων

μισσούρι

Μουναράδη

2) Ποια ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εῖδος εἰς τὸ ὀλώνι;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλευνιστικό κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ίχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν)

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγὴ (ὁ καρπός) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ·
ἐντὸς τῆς οικίας (εἰς πτοῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἔκαστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνθετικὰς)

Α. μοδιανύδρο. εγ. κατ. οικίσις. εξ. ειδικοί·
ωργανοί. αιού. μαραζμή. δαχεῖρ. λίγεις. 2,5. μ. μού. χωρητικό-
χυνος. μεριών. 50. ο. οιείδων. λεγόμενοι. (Κωνσταντίνες)
μαραζμής εξωτερικής με διάστημα. Βούτη (ιδίωρος δούλος)
4) Τὸ διχυρὸν που ἀπεθηκευτό. Εἰς αποσήμητην (διχυρώνα) εντὸς τευ-
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ὀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἢ ἀποθή-

κευσις εις την υπαιθρον; Ναι. ἀγρυραι. ἔμαθε μετέπειτα. καὶ ποιεῖ
ἀγρυπῆνται. (ἀχρεφτιῶντες). Ἐπρίχκενται. ἐπού. τούτη. εισελθει-
ανται. ἐπιδιέπει. αναγ. παν. μεν. μεν. γέγοναν. (άρχεραν φεύγει)
και μεν οὐ φεύγουνται παντες ικανοι το φεύγουσιν
5) Πώς έγίνετο (ή γίνεται) η διαλογή του σπόρου. Κατά την διάφρειαν του
θερισμοῦ ἀπό τους καλυτέρους στάχυς ή μετά τό άλωνισμα;

Ναι. Ναι. Δεμούλεια. Ταδιάρχεγον. τοις. αιοι. μετεκεντένει
μεγαλειός. που. ταΐς. παντούνται. που. διεκάριτειν
Μόνι. βιωρο.

6) Μήπως όπου γίνεται η διαλογή του σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκεύαζεται τότε ή μετά τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ή σπισθεν τῆς θύρας κλπ; . . .

Ναι. Ταδιάρχεγον. τοις. ετάγμει. παν. καὶ γέγοναν.
(ράινες). που. μέλισσε. θάνατον. τοις. παντάρια. παν. τοις.
χυρικονιανέων. ποιεῖται. παντούνται. που. ποιεῖται.
Πώς λεγεται η πλεκτή αυτή; Ποιον το σχήμα της που φύλασσεται,
πρὸς πατούν σκοτῶν καὶ επὶ πάσον χρόνον; . . . Επίγραψε. Η αιγαλεόν
ειχει. οργιστι. ζεινειν. που. ποι. μεμανειαν. ετοι
ράγιοι μὲν ονοις γειγονες

Δ. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατὰ ποίας ήμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ υπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἐσπέρας 23 Ιουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ιούνδα), ἐσπέρας τῆς 31 Αύγουστου κλπ.)

Ναι. μετανινετε. ποιεῖ. Η αιγαλεόν. αεινοντα. Καὶ οὐ.
Θεονταρη. πον. πάνται. μέλισσε. παντα. παντα.
Τοις. Μ. Σαΐζεται καὶ οράνδη. πάνται. παντα. παντα.
εισειη. που. πίχοντα παντα ποντες γιας τοις ποιει παντα.
Εις ποτας ήμέρας, ποταν ώραν καὶ εἰς πόσιον μέρος;

Γοινες.....
Εισειη. Καὶ πανταμεικάνη. παντα. Κληδόνου. πανταν
παντα. πανταμεικάνη. πανταμεικάνη. παντα. πανταν. πανταν. πανταν
πανταν. παντα. παντα. παντα. παντα. παντα. παντα. παντα. παντα.

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αύτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

Νοῦ.. Η.σίεχει.. γέγκυοι..... Θ.σινείρει.....

β'. 1) Ποιοι άνάπτουν τήν πυράν' παιδιά, ήλικιωμένοι, ποιος άλλος ;....

Τινί.. οικάλουν.. κοί.. ωαιρδει.. τινί.. άρφαι.. ψενί^η
ειρχίζει.. δ.ίερεις.. νοί.. Χριεγός? Ανέτη.....

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τήν πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναι, ἀπὸ ποιον μέρος ; .. Τινί.. οιγιανερώνον
κοί.. ωαιρδιά.. θεού.. κοί.. χιρσίερι.. θεού.. ηνί.. άρφαι
ωαν.. οικαί.. οι.. οινίρωνει.. ετοί.. νοιοί.. ιμέλουν.. υαι.. άνοι'
της εινδές." -

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Τιγιανερίονικουν.. ωελλοί.. ωαιρδιά.. μαργή.. υαι.. μεαρούν
δρακόντια.. εινεύδη.. μοι.. οιγιανίνουν.. εικαίς.. άγρεύς
υαι.. μόνουν.. κονί.. Λούγηνη.. ταΐζεται.. μοι.. κοί.. φρένουν
κατα.. πτο.. νο.. Αγιον.. μοι.. μόνουν.. ειρα.. έρ.. μιαρεντ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΑΟΝΗΝ

γ'. Ήτοι Καγαρού Κιόνοι Εινεργειανής Οδοντοίρα κοί ζερλο;
Ποῖατι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε στοπον διὰ κάθε πυραν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξορκία, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

Τινί.. άρφαι.. μονί.. οικάλουν.. τινί.. Γούνδα.. μονιαρών
υαι.. μονί.. Γούνδα.....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω ἀπὸ τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

Ζετή.. φωκιά.. κονί.. Κηριδόνα.. μανδενή.. ωείρω
ειο? εινεάνι.....

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αύτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.)

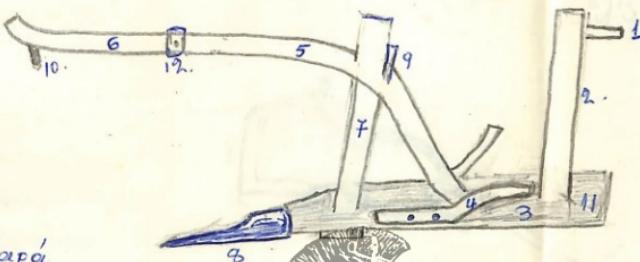
Φένη... γ. ωζεισ... ζεν... Κριτικόν... μάζευν...
Παρ... ερεθ. φ. ανισ... ηαν... Σ. Μ. σίη....

- 4) Καίονται (ἢ ἔκαίοντο) δόμοιώμαστα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα δόμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

Φένη... οφ. νυκτίροι... ζεν... Παίσχα... μάζευν...
μέ... φίσιη... ζεν... ζένθρωπο... ζεν... ζέν... ζεν...
ζεν... ζεν... μού... ζεν... ζέχρον... μάζω... ενα... κλειδιά... γρα-
κοινή.

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

Ταχιδή... αγωνία... μετάχει... και... καπιδού... μαζί^{τη}
μαζί... μαζίμων... απ... Ουσιείροι... μει. δ. μαζίμη
για... να... βραχιόνων... να... οπονταρες... μαζί...
μαζίνισον... χιωρίτ... μαζί... υρούσ... μον... αποκούσ... απο-
αργούσ... ρ. την... αποκούσ... ζητη... μην... Σ. Β. Δ. Μ. Ρ. Ι. Ε. Ζ.
μωρ... Λ. Α. Ε. Ι. Η. Ν. Τ.

- 1) χεραιδότι
- 2) ψέχερη
- 3) ποδαιρι
- 4) πειρούς
- 5) εραβείρι
- 6) ἀπροσαίβαρι
- 7) εισαίθη
- 8) ὅντι
- 9) εργίνο
- 10) καταστρείδι
- 11) κουνεούρι

(2) Κουρούρι με εραβείρια πάργα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

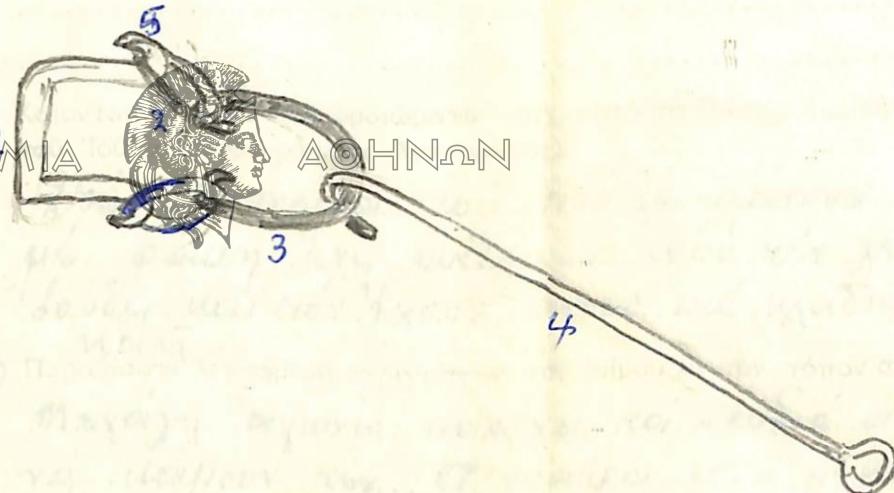
Πούρας Θερίζ. 6

§ 1L

- 1) Νύρεος
- 2) Θερίζ
- 3) Ηερεύγεόνα
- 4) Άιροσσειθαρεί
- 5) Καέρπος

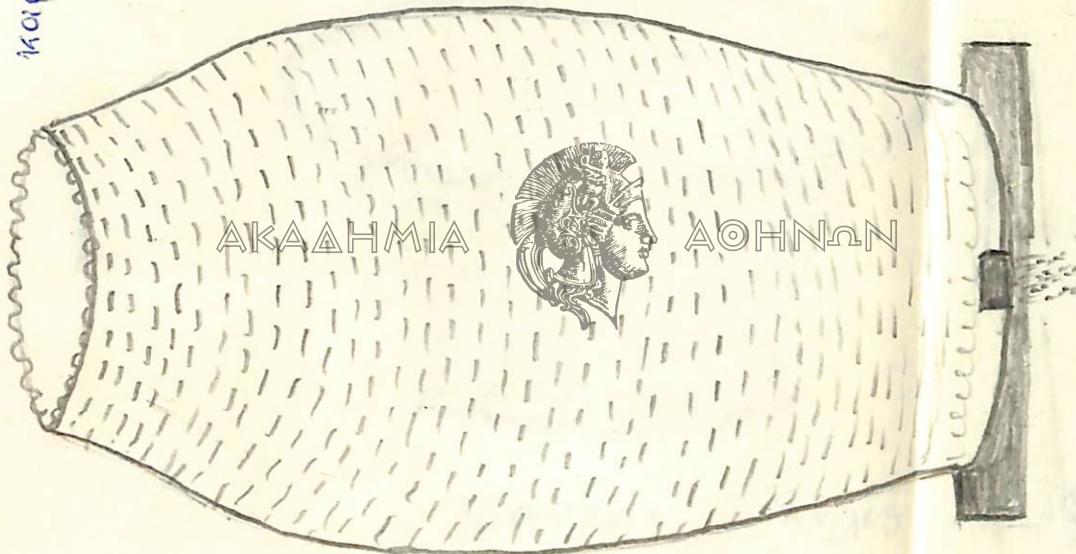
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Καρπούζης 29 Σ. 3 εγγίς
εισόδου πλευράς της ο

καρπούζης.

Τανέρι: Τού έμαναν με' ρόιως (εράχναι) και
κό χριστιανούσαν ναί λείζουτ μυγιάι μορονιέτι.

Τανέρι ημέρα 30 § 6.